

A stylized illustration featuring a man's face on the left, looking upwards with a slight smile. He has dark hair and is wearing a small hoop earring. Surrounding his face are several hands in various poses, some pointing and others open. The hands are drawn in a sketchy, expressive style with orange and brown tones. The background is a light gray with a subtle grid pattern.

**FOCUS
MUSIC
FESTIVAL**

VAN EN MET
**KATE
TEMPEST**

**HOLD YOUR OWN
UITGELEGD**

Gedaan met preken

Gaea Schoeters vertaalde mee Kate Tempests eerste echte poëziebundel *Hold Your Own*. De song met diezelfde titel is een rode draad in Tempests werk. Schoeters legt uit hoe die al even vaak transformeerde en vervelde als Tempest zelf.

illustratie Mellon

► *The Guardian* noemde haar 'een dichter voor mensen die geen poëzie lezen en een rapper voor mensen die niet naar hiphop luisteren'. De Britse Kate Tempest, die opgroeide in een arbeidersgezin in South East Londen – 'Een warm nest in een kutdeel van de stad' is even veelzijdig als productief: vierendertig en al drie studioalbums, vier dichtbundels, drie theaterteksten en een roman op haar naam. Haar referentiekader is al even eclectisch: Tempest is net zo schatplichtig aan de oude Grieken als aan de hiphopcultuur, en noemt als invloeden steevast dichter William Blake naast de Wu-Tang Clan. Maar zo wispelturig als ze is in haar vorm, zo standvastig is ze in haar thema's: Tempest is een van die schrijvers die telkens hetzelfde verhaal vertellen. Over ontsnappen, transformeren en 'jezelf blijven'.

*When time pulls lives apart
Hold your own*

Voor de duidelijkheid: *Hold Your Own* is een oud nummer. Tempest heeft het geschreven om zichzelf moed in te spreken voor de publicatie van een eerste poëziebundel (nog in beperkte oplage in eigen beheer) en begint het in 2014 te performen na de *Everybody Down*-sets, een album over drie gedesillusioneerde jongeren op drift in Londen. Daar morpht *Hold Your Own* tot een afsluiter die het publiek eraan moet herinneren 'stand te houden' in deze sombere wereld, want er is licht aan het eind van de tunnel.

*When everything is fluid, and when
nothing can be known with any
certainty
Hold your own*

Een jaar later vervelt het nummer opnieuw: *Hold Your Own* wordt de titel van Tempests eerste echte bundel, bij de gevestigde uitgever Picador. De song zit er niet in, maar het hele boek is gebouwd op hetzelfde thematische DNA, want niet alleen de tekst is *fluid*, ook Tempest zelf. Alles draait om Tiresias, die als jongen twee slangen bij het paren stoort en als straf door de goden in een vrouw wordt veranderd. Later, intussen weer man, raakt hij

In 2015, in Glastonbury, klonk *Hold Your Own* nog als een donderpreek, bedoeld om de wereld tot de orde te roepen. Nu steekt Tempest de hand in eigen boezem.

verwikkeld in een huwelijks-ruzie tussen Hera en Zeus over wie het meest plezier beleeft aan seks, waarna Hera hem de ogen uitrukt en Zeus hem de gave van het zienschap schenkt. Tempest gebruikt de mythe als springplank naar haar eigen jeugdherinneringen en vernijdt het klassieke verhaal met heel persoonlijke gedichten in de ik-vorm over seksualiteit en genderverwarring. Voor haar was rappen een uitweg,

een manier om *one of the boys* te zijn. Opnieuw: transformeren en je staande houden.

*Hold it 'til you feel it there
As dark, and dense, and wet as earth
As vast, and bright, and sweet as air
When all there is
Is knowing that you feel what you are feeling
Hold your own*

De rol van de dichter, vindt Tempest, is mensen opnieuw bij hun gevoel brengen. Want het laatkapitalisme vereist afstomping: we gebruiken ons vermogen tot dissociëren om mentaal gezond te blijven. Wie bij elke stap beseft waarop onze wereld is gebouwd en wie daaronder lijdt, wordt gek. Maar die ongevoeligheid put ons uit. Alleen echte verbinding kan ons uit onze apathie rukken: wie verbonden is met zijn eigen menselijkheid kan weer connecteren met die van anderen. Kunst moet die resonantie tweeebrengen.

Ask your hands to know the things they hold

*I know the days are reeling
past in such squealing
blasts
But stop for breath and
you will know it's yours
Swaying like an open door
when storms are coming
Hold*

In volle coronacrisis lanceert Tempest een intimistische soloversie van *Hold Your Own* op Instagram. Een moment van introspectie in een chaotische wereld dat net door zijn breekbaarheid inslaat als een bom. De song is ook het keerpunt van *The Book of Traps and Lessons*, het album dat ze vorig jaar met superproducer Rick Rubin maakte. Tempest beschrijft de opnames in de legendarische Shangri-La-studio als 'lifechanging': 'Hij luisterde vooral. Maar niemand kan zo goed luisteren als hij.' Rubin

had haar vijf jaar eerder al gecontacteerd, nadat hij was blijven haken aan, yep: *Hold Your Own*.

*Time is an onslaught
Love is a mission
We work for vocation until
In remission
We wish we'd had patience and
given more time to our children*

Even terug naar de dichtbundel: in het laatste deel, *Blind Profit* – niet 'Blind Prophet' – krijgt Tempests poëzie plots iets visionairs: de camera zoomt uit en Tiresias, de ziener, laat zijn blik dwalen over de mens als soort. Onze misstappen, onze oppervlakkigheid, onze hypocrisie. Een niet te stoppen tsunami van menselijk falen. Die thema's duiken ook op in *The Book of Traps and Lessons*. Tempest observeert onze worsteling met nationalisme en hyperindividualisme. En met de liefde, die zich niet altijd van haar fraaiste kant laat

zien. Tempest schuurt tegen schrijfster Jeanette Winterson aan: is liefde geen strik die we voor onszelf plaatsen, om dan te klagen dat we ons verstikt voelen?

*Feel each decision that you make
Make it, hold it
Hold your own
Hold your lovers
Hold their hands
Hold their breasts in your hands, like
your hands were their bras
Hold their face in your palms like a
prayer
Hold them all night, feel them hold
back
Don't hold back
Hold your own*

Wat je ook doet, concludeert Tempest: doe het met overgave. Want in die liefde ligt de sleutel voor verandering. Een uitweg voor de blindheid waarin we ons dompten, gekluisterd aan onze schermen

om niet te moeten zien wat er echt in de wereld gebeurt.

Nergens op het album klinkt ze kwetsbaarder dan hier. Naakt staat het woord voor de muziek, want het woord is Tempest en Tempest is het woord: hier spreekt de profetes. 'Poëzie en muziek zijn manieren om een hogere staat van bewustzijn te bereiken, in te tunen op diepere frequenties. Voor mij is creativiteit iets religieus. Het is god. Het is een opening. Een verbinding. Het mooiste en het meest mystieke aspect van het leven dat ik ken', zegt ze zelf.

*Every pain
Every grievance
Every stab of shame
Every day spent with a demon in
your brain giving chase
Hold it*

Maar in tegenstelling tot vroeger steekt ze geen preek af. Ze kijkt naar binnen. Rubin heeft de sound totaal ►

CENTRE FOR FINE ARTS
BRUSSELS

BO
ZAR

19.05 > 21.07.2020

Keith Haring
Mondo Cane by Jos De Gruyter & Harald Thys
Jacqueline Mesmaeker
The World as a Pavilion. Vjenceslav Richter
#goodtoseeyou #weareopen

GOOD
TO SEE
YOU AGAIN!

PALAIS DES BEAUX-ARTS
BRUXELLES
PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN
BRUSSEL

Rue Ravensteinstraat 23
1000 Brussels
+32 2 507 82 00 / bozar.be

canva | ds | Klara | Knack | BRUZZ | LE SOR | LE VIP | la 800

- uitgekleet: dit is geen rap waarin het woord zich schikt naar de puls van de muziek. Hier is de muziek de dienaar van de taal.

*Know the wolves that hunt you
In time, they will be the dogs that
bring your slippers
Love them right and you will feel
them kiss you when they come to
bite
Hot snouts digging out your cuddles
with their bloody muzzles
Hold*

Zoals we moeten aanvaarden dat onze fouten ons maken tot wie we zijn, zo moeten we ook onze vijanden omarmen, vindt Tempest. Onze overgepolariseerde wereld, die ze hekelt in *Three-Sided Coin* ('*I against you against we against them*') brengt ons nergens: wie zich blind staart op de verschillen, komt niet verder dan angst en haat. Opnieuw ligt het antwoord in verbinding. In begrip voor de ander, zelfs als die staat voor al wat je afkeurt: *radical empathy* is de enige weg voorwaarts. We moeten focussen op wat ons verbindt, niet op wat ons verdeelt. Dan is er hoop, dixit ook William Blake, want: '*If a thing loves, it's infinite.*'

*Nothing you can buy will ever make
you more whole
This whole thing thrives on us
feeling always incomplete
And it is why we will search for
happiness in whatever thing it is
we crave in the moment
And it is why we can never really
find it there
It is why you will sit there with the
lover that you fought for
In the car you sweated years to buy
Wearing the ring you dreamed of all
your life
And some part of you will still be
unsure that this is what you really
want
Stop craving
Hold your own*

En net zoals we ons moeten afkeren van de destructieve, door politici en media op-

gehitste polarisatie, moeten we ook afkicken van onze eeuwige zucht naar meer. Het laatkapitalisme heeft consumenten van ons gemaakt, in het dagelijkse leven en in de liefde, spiritueel en materieel, waardoor we nooit tevreden zijn en altijd onbevredigd blijven smachten. Nooit zien wat we hebben, maar altijd verlangen naar wat we niet hebben.

Hier toont zich ook Tempests eigen kentering. In 2015, in Glastonbury, klonk *Hold Your Own* nog als een bitter verwijt, een donderpreek, bedoeld om de wereld tot de orde te roepen. Waar nu '*we can*' staat, stond toen nog '*you will*'. Nu, vijf jaar later, steekt Tempest de hand in eigen boezem. *The Book of Traps and Lessons*, zegt ze zelf, 'is evenzeer een advies aan mezelf als aan ieder ander.

Het antwoord ligt in verbinding. In begrip voor de ander, zelfs als die staat voor al wat je afkeurt: radical empathy is de enige weg voorwaarts.

Het gaat over mijn zoektocht om dit negatieve gedrag niet alleen te herkennen bij mezelf, maar het ook te veranderen.' De *you* is *we* geworden: verandering begint bij jezelf.

Die toonshift zit overigens in het hele album: waar Tempest haar vorige plaat *Let Them Eat Chaos* nog afsloot met '*I'm pleading for my loved ones to wake up*' begint *The Book* met '*I came to under a red moon*'. De fictieve personages uit haar vorige albums zijn verdwenen, de derde persoon heeft plaatsgemaakt voor de eerste: Kate zelf is *woke*.

*But if you're satisfied
with where you're at,
with who you are*

*You won't need to buy new
make-up, or new outfits, or new
pots and pans
To cook new exciting recipes
For new exciting people
To make yourself feel like the new
exciting person, you think you're
supposed to be
Happiness, the brand, is not happi-
ness
We are smarter than they think we
are
They take us all for idiots
But that's their problem
When we behave like idiots
It becomes our problem
So hold your own*

Ook deze lijnen stonden voorheen in de *you*-vorm. Rubin overtuigde Tempest ervan een album in de eerste persoon te maken. Persoonlijker, beschouwender ook. Maar zonder oordeel. Dat zou botsen met de radicale empathie: zelfs voor je eigen menselijke tekort moet je begrip opbrengen.

*Breathe deep on a freezing beach
Taste the salt of friendship
Notice the movement of a stranger
Hold your own
And let it be
Catching*

Kates jeugdige woede is geweken voor iets zachters, ze heeft een nieuwe mildheid in zichzelf ontdekt. Dat voel je bovenal in de soloversie: haar toon is vol mededogen. De tekst is nog intiëmer geworden dan op de plaat. Al breekt ook aan het eind daarvan het licht door, in *People's Faces*. Net zoals ze in deze laatste lijnen van *Hold Your Own* suggereert, ligt de redding in het herkennen van onszelf in *the stranger*. Als dat aanstekelijk, of 'besmettelijk' genoeg is, is er hoop voor de mensheid.

HOLD YOUR OWN

De vertaling van Gaea Schoeters en Johanna Pas is uitgegeven bij Toneelhuis/Poëziecentrum.

TIRESIAS

De première van de Toneelhuis-voorstelling naar Kate Tempest en met Katelijne Damen is uitgesteld naar 30/9. Op 19/6 is er wel al een virtuele leesclub, ook met Damen. Alle info: toneelhuis.be

